

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

**ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ СЛЕНГУ У СУЧАСНОМУ КІНОМИСТЕЦТВІ
НА ПРИКЛАДІ АМЕРИКАНСЬКОГО ФІЛЬМУ
«THE SOCIAL NETWORK» (2010)**

Кваліфікаційна робота

На здобуття ОС «бакалавр»
студентки IV курсу
галузь знань 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальності 035 «Філологія»,
спеціалізації 035.041 «Германські мови та
літератури (переклад включно), перша –
англійська)»,
ОПП «Переклад з англійської та другої
західноєвропейської мови»

Анни ВАТРИ

Науковий керівник:

к.філол.н., доцент кафедри
теорії і практики перекладу з англійської мови

Катерина КУЗЬМИНА

«Допущено до захисту»
Протокол № 10 кафедри
теорії і практики перекладу з англійської мови
ННІФ від 30.05.2023

Завідувач кафедри _____ **Людмила СЛАВОВА**

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ СЛЕНГУ.....	10
1.1. Загальна теорія сленгу.....	10
1.2. Американський сленг.....	17
1.3. Особливості перекладу сленгу.....	18
РОЗДІЛ 2 Способи перекладу фільмів. Субтитрування та дубляж. Особливості використання сленгу в фільмі "THE SOCIAL NETWORK"(2010).....	25
2.1.Переклад фільмів. Субтитрування і дубляж.....	25
2.2. Переклад сленгу у фільмі "The Social Network".....	30
2.2.1 Калькування.....	32
2.2.2 Культурна заміна.....	34
2.2.3 Метод вилучення.....	37
2.2.4 Переклад за допомогою парафрази.....	39
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	44
SUMMARY.....	47

ВСТУП

Протягом останніх 25 років лінгвісти стали дедалі більше цікавитися не писемною мовою, а досліджувати й аналізувати природну мову. Звичайно, одним із ключових елементів такої мови є ненормативна лексика, іншими словами – сленг. Дослідники виявляють інтерес до різних видів ненормативної лексики, особливо такої специфічної як сленг. Ця тенденція пояснюється тим, що сленг звертає на себе увагу своєю **виразністю та метафоричністю**. Сленг використовується із стилістичною метою: для створення ефекту новизни, незвичайності, відмінності від визнаних зразків, для передачі настрою та емоцій того, хто висловлює свою думку, для надання висловлюванню конкретності, точності, стислості, а також для уникання повторювань.

На думку доктора філологічних наук, Волошина Ю. К., сленг є *«невід'ємною частиною будь-якої розвиненої мови, яка виникає як наслідок кодифікації національної мови. Сленг як найбільший динамічний пласт лексико-семантичної системи мови дуже швидко оновлюється, тому він представляє в концентрованому вигляді базові концепти, свого роду лінгвістичний полігон, на якому перевіряється багато нових елементів мови, які потім частково засвоюються стандартною, літературною мовою»*. [5]

Особливо тісно сленг пов'язаний із кіноіндустрією. Кіно є не тільки популярним видом мистецтва, але й важливим джерелом культурного впливу, що відображає суспільні та мовні аспекти різних країн та груп населення. Один із важливих аспектів, які часто знаходять відображення у фільмах, є вживання сленгових виразів. Сленг - це неформальна, неконвенційна мовна форма, що є особливим видом комунікації для різних соціальних груп, професій та підкультур.

Ця робота **присвячена** дослідженню сленгових виразів у американських кінофільмах та способів їх перекладу на українську мову. Особлива увага приділяється фільму "Соціальна мережа" (2010 р.), який став феноменом світового кінопростору та здобув визнання як історія успіху соціальної комунікації.

Мета дослідження полягає у вивченні сленгових виразів, вжитих персонажами фільму "Соціальна мережа" та розгляді способів їх ефективного перекладу на українську мову з урахуванням культурних та мовних особливостей. Оскільки сленг є контекстуально залежним і динамічним явищем, важливо виявити його сутність та особливості в американському кінопросторі, а також з'ясувати, які виклики присутні під час перекладу цих виразів на українську мову.

У процесі дослідження використовуються різноманітні джерела, такі як академічні статті, книги, інтерв'ю з фахівцями у галузі мовознавства та перекладу, а також аналіз фільму "Соціальна мережа". Завдяки цьому дослідженню буде розкрито значення та функції сленгу у фільмах, а також будуть запропоновані можливі шляхи ефективного перекладу сленгових виразів на українську мову, зберігаючи автентичність та стилістичну насиченість оригіналу.

Розуміння та адекватне відтворення сленгових виразів у перекладі має важливе значення для збереження мовного контексту та передачі автентичного способу мовлення персонажів фільму. Отримані результати дослідження можуть бути корисними для перекладачів, мовознавців, лінгвістів, студентів гуманітарних спеціальностей та всіх, хто цікавиться проблематикою перекладу та кіномови.

Дослідження сленгових виразів у фільмах та їх перекладу на українську мову допоможе поглибити моє розуміння культурної та мовної різноманітності, а також розширить знання про мовні трансформації та вплив кіно на мову та комунікацію.

Отже, **актуальність роботи** полягає в кількох ключових аспектах:

- **Культурний контекст:** Студіювання сленгових виразів у американських кінофільмах та їх перекладах на українську мову є важливим для розуміння культурного контексту та специфічності мовлення певних груп населення. Кіно впливає на формування мовних тенденцій та перебіг культурного обміну, тому розкриття цих аспектів є актуальним.

- **Перекладацька проблематика:** Вивчення способів перекладу сленгових виразів є важливим для перекладачів, оскільки сленг є складним явищем, що вимагає

особливого підходу. Дослідження таких способів перекладу з англійської на українську мову дасть практичні рекомендації щодо відтворення мовного колориту та стилістики фільму в перекладі.

- **Культурний обмін:** Фільми мають великий вплив на міжкультурне сприйняття та спілкування. Дослідження сленгу у фільмах та їх перекладах допоможе зрозуміти, як мова впливає на сприйняття та трансляцію культурних цінностей, способів життя та соціальних проблем, що є актуальним у сучасному глобалізованому світі.

- **Наукова інновація:** Вивчення сленгу у фільмах та їх перекладах є різновидом мовознавчого дослідження, яке вносить свій внесок у розвиток наукових знань про мову та комунікацію. Ця робота може послужити базою для подальших досліджень в галузі перекладознавства, лінгвістики та культурології, а також знайти застосування у практичних сферах, пов'язаних з перекладом, медіа та кіноіндустрією.

- **Необхідність міжкультурного спілкування:** У сучасному світі зростає необхідність взаєморозуміння між різними культурами та мовами. Дослідження сленгових виразів у фільмах та їх перекладах сприятиме поліпшенню міжкультурного спілкування, розширенню мовних компетенцій та підвищенню якості перекладу.

- **Популярність кіноіндустрії:** Кіно є масовим медіаформатом, що має велику аудиторію та вплив на суспільство. Вивчення сленгу у фільмах та способів їх перекладу сприяє кращому розумінню кіномови та сприйняттю фільмів як культурної та комунікативної платформи.

Наукова новизна цієї роботи полягає в наступних аспектах:

- **Дослідження специфіки** сленгових виразів у контексті американських кінофільмів. Хоча багато робіт присвячено вивченню сленгу в загальному контексті, наша робота зосереджується саме на кіноіндустрії Америки. Це дозволяє проаналізувати особливості мовного колориту, використання та ефективного перекладу сленгових виразів у конкретному кінопросторі.

- **Аналіз фільму "Соціальна мережа" (2010 року):** Фокусуючись на конкретному фільмі, проводиться глибокий аналіз його сюжету, персонажів та їхнього мовлення. Це дозволяє з'ясувати, які саме сленгові вирази використовуються

у фільмі, яке вони мають значення та які виклики виникають при їх перекладі на українську мову.

- **Виявлення специфіки перекладу сленгу на українську мову:** Робота містить аналіз та порівняння різних підходів до перекладу сленгових виразів, зокрема враховуючи культурні та мовні особливості. Це дає можливість виявити ефективні стратегії перекладу та надати практичні рекомендації перекладачам та лінгвістам.

- **Висновки та рекомендації:** у висновку викладене наше бачення та розуміння проблематики, що може стати у нагоді в якості практичних рекомендацій для перекладачів та лінгвістів.

Відповідно до поставленої мети визначено наступні **завдання нашого дослідження:**

- Визначити поняття «сленг»;
- Розкрити значення та вплив сленгу у сучасному кінопросторі та його роль у створенні характерів, атмосфери та стилістики фільму. Сформулювати власні погляди та висновки щодо значення сленгу як мовного явища у кінопродукції.
- Вивчити мовно-стилістичні особливості сленгу: проведення детального аналізу мовно-стилістичних особливостей сленгових виразів, включно з лексичними, граматичними та фонетичними особливостями, а також систематизації та класифікації цих особливостей з метою подальшого аналізу їх перекладу;
- Проаналізувати переклад сленгу на українську мову: визначити різні способи перекладу сленгових виразів з англійської на українську мову та ефективні стратегії перекладу, а також виявити проблеми, які виникають при передачі стилістичного й культурного забарвлення сленгу.
- Встановити міжкультурні взаємозв'язки: дослідити вплив культурних аспектів на використання та переклад сленгових виразів. Виявити відмінності та подібності між американським та українським сленгом, а також оцінити ефективність перекладу з урахуванням культурних контекстів.
- Сформулювати висновки та рекомендації на основі проведеного аналізу та досліджень.

Об'єктом дослідження є сленгові вирази, використані у американському кінофільмі "Соціальна мережа" (2010 року) та їх переклад на українську мову, а також міжкультурні взаємозв'язки та вплив культурних аспектів на використання та переклад сленгових виразів у фільмі.

Предметом дослідження є аналіз сленгових виразів, використаних у американському кінофільмі "Соціальна мережа" (2010 року), та способи їх перекладу на українську мову. Дослідження зосереджується на вивченні мовно-стилістичних особливостей сленгу, його семантики та контекстуального значення. Предметом дослідження також є взаємозв'язок міжкультурних аспектів та вплив культурних факторів на використання та переклад сленгових виразів. Основна увага приділяється аналізу ефективності перекладу сленгу, зокрема збереженню його стилістичної насиченості та автентичності у перекладі на українську мову.

Практичне значення цієї роботи включає:

- **Посилення якості перекладу:** Результати дослідження нададуть практичні рекомендації та стратегії для перекладачів, що сприятимуть поліпшенню якості перекладу сленгових виразів з англійської на українську мову. Це дозволить зберегти стилістичну виразність та автентичність мови в перекладі.

- **Поглиблення розуміння мови та культури:** Дослідження сленгу в американському кінофільмі "Соціальна мережа" розширить розуміння мовно-стилістичних особливостей та культурних контекстів, пов'язаних з використанням сленгу. Це сприятиме поглибленню знань про американську культуру та мову.

- **Вдосконалення комунікативних навичок:** Вивчення сленгових виразів та їх перекладу сприятиме вдосконаленню комунікативних навичок учнів та студентів, оскільки це дозволить краще розуміти та використовувати неформальну мову в реальних комунікаційних ситуаціях.

Теоретичне значення цієї роботи включає:

- Внесок у лінгвістичну науку: Дослідження сленгових виразів у кінофільмах сприятиме розширенню знань про сленг як мовне явище та його роль у масовій культурі. Це допоможе збагатити лінгвістичну науку та дослідження в галузі стилістики та перекладу.

- Розвиток теоретичного підходу до перекладу сленгу: Дослідження сприятиме розвитку теоретичного підходу до перекладу сленгових виразів, включаючи визначення ефективних стратегій та методів перекладу

- Розширення розуміння культурної та соціальної динаміки: Аналіз сленгових виразів у контексті американського кінофільму дозволить краще розуміти культурні та соціальні аспекти, що супроводжують використання сленгу. Це допоможе виявити зв'язки між мовою, молодіжною культурою та суспільними тенденціями, що стане основою для подальших досліджень в галузі соціолінгвістики та культурології.

- Встановлення парадигми в перекладознавстві: Дослідження сприятиме встановленню парадигми для перекладу сленгових виразів з англійської на українську мову. Це допоможе виробити загальноприйняті підходи, принципи та критерії перекладу сленгу, що сприятимуть вдосконаленню перекладацької практики та теорії.

- Вплив на масову культуру: Результати дослідження можуть мати вплив на масову культуру, особливо на галузь кіно та медіа. Вони можуть сприяти свідомому використанню сленгу у фільмах та серіалах, а також покращити якість його перекладу, що дозволить глядачам краще розуміти та сприймати такі твори.

Під час дослідження були використані наступні методи:

- Аналіз контексту: для вивчення сленгових виразів у фільмі "Соціальна мережа" було проведено детальний аналіз контексту, в якому вони використовуються, розглянуто сцени, діалоги та ситуації, що оточують ці вирази, щоб з'ясувати їхнє семантичне значення та соціокультурний контекст.

- Лексико-семантичний аналіз: було зроблено лексико-семантичний аналіз для розкриття значення сленгових виразів та досліджено їхню лексичну складову, конотації та асоціації, щоб зрозуміти їх виразну силу та вплив на аудиторію.

- Збір лінгвістичного матеріалу: збір сленгових виразів, використаних у фільмі із субтитрів, діалогів та інших джерел;

- Порівняння перекладів: порівняльний аналіз для оцінки різних способів перекладу сленгових виразів на українську мову.

Структура роботи включає наступні розділи:

- **Вступ.** У цьому розділі визначено актуальність досліджуваної теми та сформульовано мету та завдання дипломної роботи.

- **Теоретичний огляд.** У цьому розділі проведено аналіз наукової літератури, досліджені попередні роботи, пов'язані зі сленговими виразами та перекладом і розглянуто різні концепції та теоретичні підходи до вивчення та перекладу сленгових виразів.

- **Стратегії перекладу.** У цьому розділі розглядаються різні стратегії та підходи до перекладу сленгових виразів з англійської на українську мову.

- **Сленг у фільмі "Соціальна мережа".** У цьому розділі проводиться детальний аналіз сленгових виразів, використаних у вибраному фільмі та виявляється їхнє значення, контекстуальне використання та вплив на стиль та характери фільму. Тут пропонуються ефективні методи та приклади перекладу для збереження виразності та ефекту сленгових виразів.

- **Висновки.** У цьому розділі формуються основні висновки дослідження та надаються відповіді на поставлені завдання. Обговорюються досягнуті результати та їхній вплив на лінгвістичну теорію та практику перекладу.

- **Список використаної літератури.** Список джерел літератури, використаних у дослідженні.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ СЛЕНГУ

У наступних підрозділах ми детально проаналізуємо загальну теорію сленгу, особливості американського сленгу та перекладу сленгу загалом. Згідно з поставленою метою – *аналіз кінофільму та детальні висновки*, необхідно вивчити термінологічний статус поняття «сленг», розглянути функції та класифікації сленгу, дослідити загальні проблеми відтворення сленгу в перекладі та субтитруванні художнього твору, проаналізувати способи та прийоми перекладу сленгу, дослідити використання різних перекладацьких трансформацій при відтворенні сленгу (на матеріалі американського фільму «The Social Network» та його українського перекладу).

Дослідницький інтерес до сленгових одиниць лексики існував завжди. Само собою зрозуміло, що сленг приваблює своєю експресивністю, метафоричністю та нетрадиційністю. Сленг використовується в стилістичних цілях: передати сучасність, незвичність, певний настрій, відійти від шаблону. Така лексика підкреслює конкретику, жвавість, образність, а також допомагає уникати стереотипів і кліше.

Сучасна англійська мова перебуває у процесі постійного розвитку. Поява нових явищ, предметів та ідей загалом призводить до словотворчості, що полягає у створенні нових лексичних одиниць, специфічних особливостей синтаксису, фонетики та інших аспектів мови. Нововведення знаходять відгук у молоді – людей, які залюбки приймають все незвичайне, прагнуть виглядати яскраво та звучати коротко, сучасно. Однак, незважаючи на об'єктивне існування молодіжного сленгу в англійській мові, дане явище не встоялося в часі, адже воно є рухливим, таким, що змінюється, і тому представляє ряд труднощів при його вивченні, а особливо при перекладі.

1.1. Загальна теорія сленгу

Термін «сленг» походить від англ. *slang*, але у сучасній лінгвістиці є сумніви щодо його коріння. За однією з версій, англійський *slang* походить від *sling* (метати,

кидати). У такому випадку на думку спадає щось архаїчне: *to sling one's jaw* – говорити щось буйне й образливе. За іншою версією, сленг походить від *slanguage*, причому початкова буква *s* нібито додана до *language* унаслідок зникнення слова *thieves*; тобто спочатку йшлося про злодійську мову *thieves' language*.

Невідомо, коли слово *slang* уперше з'явилося в усному мовленні Англії. У писемному ж мовленні воно було вперше зафіксоване у XVIII ст. Тоді це слово означало образу. Приблизно у середині XIX ст. термін *slang* почали використовувати ширше, а саме для позначення незаконної просторічної лексики. У цей же час з'явилися синоніми слова *slang*: *lingo*, який використовували головним чином в нижчих колах суспільства, і *argot*, що переважав серед кольорового населення [5, 22].

У сленгу широко використовуються *звуконаслідування, перетворення власних назв, словоскладання, запозичення, скорочення складу слова, народна етимологія, аналогічне розширення значення, а ще оказіоналізми новоутворення, слова, запозичені з жаргону*).

«Великий Оксфордський словник англійської мови» визначає сленг як:

- *«суто розмовний жанр, який вважається нижчим за стандарт мови освічених людей і складається або з нових слів, або з загальнопоширених, вживаних у спеціальних значеннях» і як*
- *«сукупність особливих лексем, які використовуються групою осіб, які належать до нижчих верств суспільства і мають погану репутацію».*

Один з найбільш відомих дослідників сленгу Ерік Партрідж визначив сленг як лексеми, неміцні, нестійкі і некодифіковані, але не зовсім безсистемні. Вони відображають суспільну свідомість людей різних соціальних або професійних груп. [40].

Характерною рисою сленгу є соціальна необмеженість. Сленгу не притаманні чіткі професійні, вікові або соціальні рамки. Незалежно від свого статусу люди можуть

використовувати в своїй розмовній мові сленг. Тому, однією з основних особливостей цього явища є досить широка вживаність. Наприклад, в українській мові популярними є такі сленгові слова, як «тусовка», «шпора», «прикол» і т. ін. В англійській мові також безліч прикладів сленгових виразів, як «to dig» (тащитись), «anase» (відпад), «achinwag» (чудово побалакали), «to cram» (зубрити), «easy-peasy» (дурниця).

Наступною відмінною рисою сленгу є його вторинне утворення в порівнянні з жаргонізмами, адже сленг виходить з професійних або соціально-групових жаргонів.

Відомо, що сленг, як і будь-яке лінгвістичне явище, може бути класифікованим. Далі наведемо приклад найбільш поширених класифікацій молодіжного сленгу. Адже молодь – рушійна сила, яка задає «тренди», спілкується он-лайн, пропагує новаторство та відхід від шаблонів. Отже:

1. Першим і найпоширенішим є **загальноживаний сленг**, пов'язаний із укладом повсякденного життя. Переважно, це нейтральні сленгізми, що входять до активного словникового запасу людини. Далі кілька прикладів

загальноживаного сленгу:

- «two wheels» - велосипед
- «junk» - одяг, ганчірки
- "cabbage", "duck" - капуста, гроші
- «wheelbar» - машина

2. **Описовий сленг**. Тобто той, який дає характеристику людині, її навичкам та характеру. Тут варто розрізняти позитивні та негативні характеристики:

- «brain» – інтелігентна людина
- «well-to-do» – багатий, забезпечений
- «knockout» - гарна, гарненька дівчина

3. Опис стану та відчуття людини:

- «blow of» – ігнорувати
- «make eyes at» - будувати очі
- «down with that» – погоджуватися

4. Сленг, що використовується для **вираження емоцій**. Такі собі вигуки. Як правило в такому випадку сленг додає емоційної забарвленості мовленню:

- "gee!" - Ух ти!
- "Jee!" – Господи!

5. **Соціалізація і комунікація:**

- "lighten up!" - Розслабся!
- «there you go» – ну ти молодець!
- "to hell with that!" - Досить!

6. **SMS-сленг, або Online-сленг**. Досить молодий різновид сленгу, оскільки з'явився він разом з появою мобільних телефонів та інших електронних засобів комунікації. Основа SMS-сленгу – максимум інформації за мінімальну кількість «тицяння» клавіш - економія зусиль, часу і звичайно ємності батареї девайсу. Зазвичай правила орфографії та пунктуації не беруться до уваги взагалі. Найбільш поширеним засобом скорочення Online є аббревіатура та акронім.

- «ROFL» – rolling on the floor laughing (катаюся по підлозі від сміху)
- «HAND» – have a nice day – бажаю приємного дня
- «KIT» – keep in touch – зателефонуємо, будемо на зв'язку

Окрім аббревіатур також є сленгізми, які одним словом можуть охарактеризувати ціле поняття, наприклад:

«Cringe» - Крінж (укр.) – застосовується як опис почуття людини, коли щось або хтось викликав огиду або сором, або навіть глузливий сміх.

«Creepy» - Крипово – застосовується на позначення відчуття моторошності, страху, ніби дрижаки хапають.

7. Найбільша категорія молодіжного сленгу – **студентський**.

Студенти й молодь взагалі – рушійна сила будь якої нації в усіх її аспектах, а сленг – це їхня мова. Наведемо кілька прикладів такого сленгу:

- «get the Ax» – бути вигнаним із місця навчання
- «flunk» – провалитися на іспиті, здати невдало
- «dorm» – загальна кімната у студентському гуртожитку

Продовжуючи тему класифікації сленгу та його всебічних варіацій, хочу зазначити, що відміткою «сленг» у словниках можуть бути позначені наступні розряди словосполучень і слів:

1. Злодійський жаргон, наприклад:

backjump – тюремне вікно,
cheese – дорога річ,
to hog – красти, привласнювати чуже,
to fig – швидко наносити удари;

2. Професіоналізми, наприклад:

length - сорок два рядки з драми (*література*),
noser - удар по носу (*спорт; бокс*),
plunger – кавалерист (*військова справа*).

У результаті включення деякими авторами різних професіоналізмів у сленг, він починає диференціюватися і, таким чином, з'являються такі різновиди сленгу в англійській мові як *спортивний, театральний, військовий сленг* тощо.

3. Розмовні слова та вирази (колоквіалізми) – слова та вирази, властиві лише неофіційному живому спілкуванню. Їм притаманна рухливість семантичних кордонів та багатозначність. Наприклад:

chink – готівка
jolly – приємно проведений час
to soapbox – мітингувати, – усі слова пов'язані смисловими зав'язками вихідного поняття.

5. Образні слова та вирази. Слід розрізняти, з одного боку, образні професіоналізми, наприклад:

land-shark – юрист (дослівно акула на землі; сухопутна акула),

а з іншого боку, загальноновживані образні слова, наприклад:

rubber-neck – роззява (дослівно той, що шию чеше), *yes-man* – підлесник (дослівно людина – так; людина, яка погоджується)

6. Слова, утворені внаслідок конверсії, наприклад:

to jolly – розважати, тішити;

sneak – стукач (людина, яка доносить на когось).

7. Використання евфемістичної функції окремих слів, наприклад, поєднання *social* та *evil*, що вживається в протилежному їхнім предметно-логічним значенням контексті, означає проституцію (або ж наркоманію і т.ін.), тому також вважається сленгом.

Хоча «сленг» може похвалитися широкою вживаністю, але термінологічною точністю явище не володіє. Проте вищевикладена інформація дає нам можливість узагальнити найважливіші властивості сленгу:

- Сленг не відноситься до літературної лексики. Тобто це слова і вирази, що знаходяться за межами літературної мови (відповідно до вимог сучасної літературної мови).
- Сленг – це лексика, що виникає і вживається в першу чергу, в усному мовленні.
- Сленг – це емоційно-зabarвлена лексика.
- Сленг - ця яскрава і експресивна лексика, яка йде в ногу з часом і реагує на зміни в житті суспільства.
- Сленгу властива фамільярність у тій чи іншій мірі в більшості слів і словосполучень. Ця риса визначає стилістичні межі вживання сленгу.

Для більшості людей велика кількість сленгових слів і словосполучень може бути малозрозумілою або незрозумілою зовсім (особливо в момент виникнення). Причиною цьому є те, що сленг може бути запозичений з інших соціолектів з іншим значенням, або запозичений з інших мов.

Отже, сленг – це набір слів або нових значень, які виникли в різних групах людей. Сленг вживається лише в розмовній мові. Вважається, що він забарвлює мову особливим настроєм, емоціями та образністю. Таким чином, робимо висновок, що сленг – це результат людської "творчості". Тут відсутні чіткі соціальні, професійні та вікові рамки, тож йому притаманна широка вживаність.

1.2. Американський сленг

В американській лексикології термін «сленг» набув популярності приблизно на початку ХХ століття. Про етимологію цього терміну багато що говорить образний опис «сленгу» відомими лінгвістами Дж. Б. Гріноу і Дж. Л. Кіттрідж: «Сленг – блудна мова, яка тиняється на околицях літературної мови і постійно намагається прокласти собі шлях у вишукане товариство». Образність в науковій прозі, як відомо, застосовується для додаткового роз'яснення тих чи інших описуваних явищ, а також для вираження ставлення автора до цих явищ, а не для визначення сутності явища. В даному випадку вживання метафори для визначення «сленгу» не пояснює дане явище, а навпаки, затемнює його зміст.

У сучасній зарубіжній лексикографії поняття «сленг» змішується з такими поняттями як «просторіччя», «вulgаризм», «діалектизм», «розмовна мова», «жаргонізм» та ін. В словниках можна зустріти несподівані слова і вирази з позначкою «сленг». Наприклад, слова, які відносяться до злодійського сленгу: «to crush» (знищити). Через те, що поняття «сленг» уміщує в собі різноманітні жаргонізми, воно схильне до диференціювання. Тому в американській лексикографії утворюються такі різновиди сленгу, як студентський, спортивний, політичний, військовий, театральний і т. ін. Наприклад, «needle» – в значенні «шабля» (з військової лексики), або «dark» (букв. темний) в значенні «закритий» (з театральної лексики).

Саме через таке коливання стилістичного розряду слів, у американського сленгу немає чіткого розмежування з літературною лексикою. Тому, багато слів, які були сленгізмами, вдало закріпились в англійській літературній мові. Наприклад, «to make a dead set at...» в значенні «нападати, накидатися на кого-небудь». У ХVІІІ ст. цей вислів належав поліцейському жаргону і мав зовсім інше значення, а саме «упіймати злочинця».

Слід зазначити, що американський сленг виник пізніше, ніж сленг у загальноприйнятому йому значенні. І в більшості випадків, сленг – це блудна мова, яка

блукає від одного місця до іншого, таким чином все більше збагачуючи себе і наповнюючи новими цікавими словами.

На думку дослідника сленгу В. Д. Девкіна, «передача семантики розмовного слова засобами іноземної мови – проблема, в якій стикаються багато питань теорії та практики. Перше – це сама перекладаність таких слів, які максимально своєрідні та національно самобутні».

В. Д. Девкін зазначає, що переклад сленгової одиниці має забезпечити рівноцінність таких моментів як: денотативна семантика; рівнооб'ємність поняття; градуальна характеристика; оцінка; соціальна спеціалізація; ступінь зниженості; внутрішня форма; вік слова; структурний паралелізм (часткова приналежність); етичне забарвлення; естетика слова; комізм; узуальний асоціативний фон».

Основні труднощі при перекладі лексичних одиниць представляє розуміння значення нового слова, оскільки вибір засобів вираження у мові перекладу безпосередньо пов'язаний з усвідомленням значення цього слова у мові оригіналу. Остаточний варіант перекладу повинен точно передавати не тільки зміст, а й експресивно-стилістичне забарвлення слова. У такому випадку перекладачі вдаються до спеціальних прийомів перекладу безеквівалентної лексики та граматичних явищ.

Американський сленг прийнято відносити до безеквівалентної лексики, тобто до лексики, яка не має відповідників (еквівалентів) у словниковому складі іншої мови. Однак, сленгові одиниці як складові вихідного тексту підлягають перекладу, причому перекладачеві часто доводиться самостійно визначати значення конкретних одиниць, враховуючи словотвірні елементи і спираючись на контекст.

1.3. Особливості перекладу сленгу

Не можна не відзначити, що порівняння експресії рідної та іноземної лексики в даний час є досить непростим питанням внаслідок проблеми перекладу аналогічних лексичних одиниць іноземної літератури та кіно. Якщо говорити про літературу, то основна проблема при перекладі художнього тексту пов'язана з адекватною передачею

стилістичних і експресивних характеристик оригіналу. Стилiстично забарвлена лексика вiдрiзняється своїм семантичним багатством, емоційною насиченiстю, приналежнiстю до певного стилю i нацiональною специфiчнiстю, тому переклад такої лексики може викликати труднощi.

Безсумнiвно, ненормативна лексика також належить до стилiстично забарвленої лексики. Але українськiй лiтературнiй традицiї вживання ненормативної лексики в художньому тексті не притаманно. Сьогодні багато авторiв висловлюються проти тенденцiй натуралiзму в українськiй лiтературi нової хвилi. I, навпаки, в англomовнiй лiтературi бiльш нiж достатньо прикладiв зниженої лексики. Це можна пояснити тим, що в захiдних країнах процес мовної демократизацiї почався ранiше, нiж в Україні. Так, прикладом можуть виступити романи Стiвена Кiнга, автора психологiчних трилерiв i жахiв, який набув популярностi по всьому свiту ще в серединi ХХ столiття. Друкувати романи С. Кiнга в Радянськомu Союзi почали в 80-і роки, це були найбiльш «цензурнi» романи: «Туман», «Дiвчинка, яка любила Тома Гордона» та iн.

У наш час, коли до лiтературного перекладу бiльшe не висувають суворих вимог, а перекладати можна «без купюр», виникла iнша проблема, досить часто зустрiчаються випадки саме «вульгарного» i необґрунтованого використання перекладу такої лексики, коли не враховуються безлiч аспектiв, що характеризують ту чи iншу лексичну одиницю, а саме:

- *Семантика*
- *Сфера вживання*
- *Мiра зниження в мовi ориґiналу*
- *Ступiнь експресiї в конкретному контекстi.*

Початковим етапом перекладу сленгу вихiдної мови вважається пошук можливих аналогiв сленгу в мовi перекладу. *Аналогом* називається результат перекладу за допомогою вибору одного з декiлькох можливих синонiмiв. Дiєвiсть i зручнiсть такого методу полягає в тому, що подiбними аналогами володiє будь-яка

розвинена мова. Часто в подібних випадках сленгізм, який перейшов з однієї мови в іншу, вже не вважається іноземним словом:

“ ... *Five percent of some corporation's million bucks was worth more in a week than 500 percent of street-level shit.* ” – «... П'ять відсотків від корпорації, яка коштує мільйон баксів, дадуть йому в тиждень більше, ніж п'ятсот відсотків в рік від якоїсь малої операції на вулиці» [44].

Слово «bucks» є сленгом і означає «dollars». Переклад «бакси» вже міцно закріпився в українській мові. Це слово також є сленгом, що має те ж значення – «долари». Проте виконати переклад англійського сленгу важко через багатозначність цього терміну, тобто не завжди можливо точно визначити, до якого пласту зниженої лексики відноситься одиниця, яка підлягає перекладу. Тому цей спосіб не користується популярністю, оскільки зазвичай при цьому не дотримуються принципів перекладацької адекватності і загальних норм мови перекладу.

Окрім аналогів, перекладачі також використовують непрямі способи перекладу або перекладацькі трансформації. Їх головна функція полягає в створенні максимально лексично точного, адекватного перекладу оригіналу при відсутності регулярних мовних відповідників. При цьому адекватний переклад неможливий без урахування стилістичної сторони оригіналу, адже переклад також передбачає створення стилістично точної заміни оригіналу. Стилiстичний зміст тексту або висловлювання складається зі стилістичних значень, складових його одиниць, і вимагає перекодування при перекладі, яке здійснюється в процесі зміни планів змісту та вираження мовних одиниць вихідного тексту в тексті перекладу. В. Н. Комісаров поділяє їх на три категорії: *лексичні, граматичні та комплексні*.

Лексичні трансформації – це відступ від словникових перекладів, що полягає в заміні окремих лексичних одиниць вихідної мови на лексичні одиниці мови перекладу, які не є їх еквівалентами [1]. В. Н. Комісаров відносить до них *транслітерацію, перекладацьке транскрибування, калькування, модуляцію, конкретизацію і генералізацію*.

Транскрипція і транслітерація – це прийоми перекладу сленгової одиниці оригіналу шляхом відтворення її форми буквами мови, на яку здійснюється переклад. При транскрипції копіюється звукова форма іншомовного слова, а при транслітерації його графічна форма (буквений склад).

Як правило, цими прийомами користуються при перекладі інтернет-сленгу, оскільки більшість сленгізмів інтернет-тематики прийшло з англійської мови. Наприклад, слово «ЛОЛ», що означає «голосно сміюся», прийшло з англійського інтернет-сленгу «LOL» – «laughing out loud». Це слово є прикладом транслітерації і транскрибування одночасно.

Калькуванням називають прийом перекладу сленгової одиниці оригіналу шляхом заміни її складових частин – морфем або слів (у випадку стійких словосполучень) їх лексичними відповідниками в мові, на яку вони перекладаються. Його застосування можливе лише за умови, що значення калькованого слова зрозуміло з контексту і переклад відповідає нормам і принципам адекватності та еквівалентності.

Узяти, наприклад, пристрій Bluetooth, для більшості людей відомий як «Блютуз». У вузьких професійних колах він відомий як «Синій Зуб», що є калькуванням з оригінальної назви.

Модуляція або смисловий розвиток – це заміна сленгової одиниці вихідної мови одиницею мови, на яку вона перекладається, значення якої логічно виводиться із значення вихідної одиниці.

Хотілося б виділити окремо підвид **смислового розвитку** – цілісне перетворення. Це повне перетворення сленгової одиниці, яке відбувається на рівні цілого речення.

В результаті цих перетворень закріпилися словникові відповідники – постійні і варіативні, які особливо часто зустрічаються в розмовній мові:

Here we go! - Понеслася!

Holy smokes! - Дідька лисого!

Конкретизація – це заміна сленгової одиниці вихідної мови з більш широким предметно-логічним значенням на лексичну одиницю мови з більш вузьким значенням. В результаті застосування цієї трансформації створений відповідник і вихідна лексична одиниця опиняються в логічних відносинах включення: одиниця вихідної мови виражає родове поняття, а одиниця мови перекладу (вхідної мови) виражає видове поняття.

Генералізацією називають заміну одиниці вихідної мови, що має більш вузьке значення, на одиницю мови, що має більш широке значення, тобто перетворення, зворотне конкретизації. Створений відповідник висловлює родове поняття, яке включає вихідне видове поняття. Також можна виокремити ще кілька способів перекладу сленгу:

Переклад з урахуванням культурних особливостей – це процес вибору або створення еквівалентних виразів у цільовій мові, які зберігають той самий інтенсивний та неформальний характер, що й вихідний сленговий вираз. При цьому необхідно враховувати культурні особливості та нюанси мовлення в цільовій країні чи спільноті. Одним з методів перекладу сленгу є використання еквівалентів, тобто виразів або слів, що мають схоже значення або синоніми у цільовій мові. Проте, важливо враховувати, що не завжди існує прямий еквівалент для сленгового виразу, іноді потрібно шукати аналогічний вираз, який може передати той самий ефект чи настрій

Переклад парафразою за допомогою спорідненого слова. Цей метод полягає в заміні сленгового виразу близьким за значенням та стилем словом або виразом у цільовій мові. При використанні спорідненого слова для парафразу сленгового виразу важливо звернути увагу на контекст та інтенцію, з якою використовується сленг. Також потрібно враховувати культурні відтінки та особливості мовлення у цільовій мові, щоб забезпечити зрозумілість та автентичність перекладу. Наприклад, якщо вихідний сленговий вираз "cool" використовується для позитивного опису чогось, можна його парафразувати за допомогою спорідненого слова "круто" українською мовою. Таким чином, передається той самий позитивний відтінок та стиль, який має сленговий вираз

"cool". Проте, варто зазначити, що не завжди можна знайти точний споріднений вираз для парафразу сленгу. У таких випадках можна використовувати близькі за значенням слова або фрази, які зберігають загальний смисловий контекст та стиль сленгу. Головна мета полягає у збереженні комунікативної сили та автентичності сленгового виразу у перекладі.

Переклад за допомогою вилучення. Вилучення означає випадання слова під час перекладу. Це результат культурних сутічок, які існують між оригінальним текстом і текстом перекладу. Перекладач пропускає слова, які не мають еквіваленту у мові перекладу, зазвичай це вульгаризми та лайливі *слова*.

Переклад парафразою з подібним виражальним значенням. Цей підхід полягає в заміні сленгового виразу іншим виразом або фразою, які мають близьке або подібне виражальне значення. При використанні подібного виражального значення для парафразу сленгового виразу важливо звернути увагу на контекст, у якому використовується сленг, а також на його семантичні відтінки та емоційну забарвленість. Знання культурних особливостей та специфіки мовлення у цільовій мові є також важливим для точного перекладу. Наприклад, якщо вихідний сленговий вираз "awesome" використовується для позитивного опису чогось, можна його парафразувати за допомогою подібного виразу "дивовижно" або "вражаюче" українською мовою. Таким чином, зберігається загальна сутність та ефект сленгового виразу "awesome". Однак, варто зауважити, що не завжди можна знайти точний аналог для парафразу сленгу з подібним виражальним значенням. У таких випадках можна використовувати інші фрази або вирази, які передають схожий ефект, настрій або інтенцію.

Насправді, обговорювані вище стратегії досить подібні, а іноді перекладач може використовувати декілька стратегій одночасно. Таким чином, під час перекладу сленгових виразів у фільмах слід звернути увагу на ситуативний фактор, вікові, соціальні та індивідуальні особливості героїв. Головне завдання полягає у пошуку семантично та стилістично рівноцінно прийнятних одиниць в оригіналі зі

спрямованістю на цільову аудиторію. Тому особливо важливим є знання сленгових лексем, їх значень в іншій мові, так само, як і їх семантичних і стилістичних особливостей, стилю та образної системи тексту, що перекладається в цілому.

РОЗДІЛ 2
СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ФІЛЬМІВ. СУБТИТРУВАННЯ ТА ДУБЛЯЖ.
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СЛЕНГУ В ФІЛЬМІ
"THE SOCIAL NETWORK"(2010)

2.1.Переклад фільмів. Субтитрування і дубляж

Аналізуючи види перекладу кіно, можна виділити два основних: *субтитрування і дубляж*. За словами В. Е. Горшкової, «Субтитрування - це складна мистецтво, де треба поєднувати точність передачі мовлення з врахуванням обмежень часу і простору, зберігаючи при цьому емоційну насиченість та автентичність оригіналу.» [6]

Розділ охоплює наступні аспекти:

- Визначення субтитрування та його роль у перекладі фільмів. Опис процесу створення субтитрів, включаючи виділення часу для читання, обмеження кількості символів на рядок та вирішення проблем, пов'язаних з перекладом на іншу мову.
- Аналіз впливу субтитрування на сприйняття фільму аудиторією. Розгляд важливості точності та адекватності перекладу, а також врахування культурних особливостей та нюансів мови цільової аудиторії.
- Визначення дубляжу та його роль у перекладі фільмів. Опис процесу заміни оригінальних голосів акторів на голоси дубляжних акторів, включаючи вибір підходящих голосів, синхронізацію з рухами губ та звуковими ефектами.
- Порівняння субтитрування та дубляжу залежно від контексту фільму. Аналіз переваг і недоліків кожного методу з огляду на сприйняття аудиторією, збереження автентичності оригінальної мови та передачу емоцій та інтонацій акторів.
- Особливості субтитрування сленгових виразів у фільмах. Розгляд проблем, пов'язаних з перекладом сленгу, включаючи вибір еквівалентних виразів, передачу ідіоматичного значення та культурних контекстів.

- Вплив культурного контексту на переклад фільмів. Аналіз необхідності адаптації перекладу під культурні особливості та нюанси цільової аудиторії.
- Висновки про ефективність та вплив субтитрування і дубляжу на сприйняття фільмів. Поради та рекомендації щодо вибору методу перекладу, враховуючи контекст, цільову аудиторію та особливості фільму.

Субтитрування є методом перекладу фільмів, який полягає в створенні текстових повідомлень, розміщених на екрані нижче зображення, що передає діалоги та іншу аудіальну інформацію аудиторії. Роль субтитрів у перекладі фільмів полягає в тому, щоб забезпечити розуміння іншомовного контенту для глядачів, які не розуміють оригінальну мову фільму. Процес створення субтитрів включає декілька кроків. Спочатку необхідно визначити часові межі кожного субтитру, тобто час, протягом якого він буде відображатися на екрані. Це дає глядачам достатньо часу для читання і розуміння тексту. Крім того, потрібно дотримуватись обмеження кількості символів на рядок, щоб забезпечити зручність читання. Переклад субтитрів на іншу мову може викликати деякі проблеми, такі як розміщення більшого обсягу тексту в обмеженому просторі або вибір еквівалентних слів і виразів, які передадуть смисл оригінального тексту. Перекладач повинен бути уважним до культурних нюансів та специфіки мови, щоб забезпечити точність та адекватність перекладу. Субтитрування є важливим інструментом перекладу фільмів, оскільки воно дозволяє глядачам отримати доступ до різноманітних кіношедеврів з різних країн та культур. Вірний переклад субтитрів забезпечує збереження інтегритету оригінального фільму і зрозумілість для аудиторії.

Субтитрування має значний вплив на сприйняття фільму аудиторією. Точність і адекватність перекладу є ключовими аспектами, які впливають на якість комунікації між фільмом і глядачами. Недостовірний або неправильний переклад може спотворити смисл і повідомлення, які хотів передати режисер або сценарист. При перекладі субтитрів важливо враховувати культурні особливості та нюанси мови цільової аудиторії. Культурні відмінності можуть вимагати адаптації виразів, гумору або

використання локалізованих термінів, щоб забезпечити розуміння та сприйняття контенту. Перекладач повинен бути чутливим до цих особливостей і вміти знайти еквівалентні вирази, які відповідають культурі та мові цільової аудиторії. Правильний аналіз впливу субтитрування на сприйняття фільму аудиторією допомагає забезпечити якісну комунікацію між творцями фільму і глядачами. Вірний переклад субтитрів допомагає зберегти автентичність інтонацій, емоцій та нюансів мови оригіналу. Це дозволяє глядачам насолоджуватися фільмом на рівні, близькому до оригіналу, і зрозуміти всю його глибину та зміст.

Дубляж відноситься до процесу заміни оригінальних голосів акторів на голоси дубляжних акторів у перекладі фільмів. Цей метод використовується для того, щоб аудиторія, яка не розуміє мову оригіналу, могла сприймати фільм, слухаючи його у своїй власній мові. Дубляж виконує важливу роль у перекладі фільмів, оскільки дозволяє глядачам насолоджуватися сюжетом, діалогами та емоціями фільму, не звертаючи особливої уваги на оригінальну мову. Він забезпечує доступність фільму для широкої аудиторії та розширює його потенційний охоплення. Процес дубляжу включає вибір підходящих голосів для дубляжних акторів, які найкраще передають характери та інтонації оригінальних акторів. Дубляжні актори записують свої голоси для синхронізації з рухами губ та звуковими ефектами на екрані. Цей процес вимагає великої уваги до деталей та вміння точно відтворити оригінальні викладки, щоб забезпечити максимальну відповідність між голосами і образами на екрані. Дубляж дозволяє глядачам поглибитися в світ фільму, відчувати емоції та переживання героїв, не обмежуючись мовним бар'єром. Він відіграє важливу роль у міжнародному розповсюдженні фільмів та розширенні їх аудиторії.

Субтитрування і дубляж є двома основними методами перекладу фільмів, і кожен з них має свої переваги і недоліки, залежно від контексту фільму та потреб аудиторії. Субтитрування передбачає відображення перекладу діалогів та текстових елементів фільму на екрані у вигляді підзаголовків. Цей метод дозволяє глядачам читати переклад, зберігаючи оригінальну мову та виразність акторських виконань. Він забезпечує збереження автентичності оригінального матеріалу і дає можливість

аудиторії поглибитися у візуальну атмосферу фільму. Однак, субтитри можуть вимагати більшої уваги з боку глядача, оскільки вони вимагають читання і одночасного спостереження за діями на екрані. Дубляж, з іншого боку, полягає у заміні оригінальних голосів акторів на голоси дубляжних акторів у мові цільової аудиторії. Цей метод дозволяє глядачам сприймати фільм у своїй власній мові без необхідності читати субтитри. Він забезпечує більш просте сприйняття фільму, оскільки глядачі можуть зосередитися на візуальних елементах і емоціях акторів. Однак, дубляж може призвести до втрати автентичності оригінальної мови та нюансів акторських виконань, оскільки голоси дубляжних акторів можуть відрізнитися від оригінальних голосів. При виборі між субтитруванням і дубляжем варто враховувати контекст фільму, потреби аудиторії та культурні особливості. Субтитрування найчастіше використовується для фільмів, де мова відіграє важливу роль або має суттєвий вплив на сприйняття. Дубляж, з іншого боку, є популярним методом для масових кінопоказів і випуску фільмів на зарубіжних ринках, де аудиторія переважно не розуміє оригінальної мови. Кожен метод має свої переваги і недоліки, і вибір між ними залежить від контексту, цілей перекладу та впливу, який хочете зробити на аудиторію. Важливо зберігати автентичність оригінальної мови та передавати емоції та інтонації акторів незалежно від вибраного методу перекладу.

Субтитрування сленгових виразів у фільмах може бути складною задачею через їх специфічність, ідіоматичні значення та культурні контексти. Деякі з основних проблем, пов'язаних з перекладом сленгу, включають:

- Вибір еквівалентних виразів: Сленгові вирази часто мають особливе вживання або підтекст, який може бути важко точно відтворити в іншій мові. Перекладачам потрібно шукати аналогічні вирази або вживати терміни, які передають подібну ідею та емоцію.
- Передача ідіоматичного значення: Багато сленгових виразів мають ідіоматичне значення, яке не може бути перекладено прямо. Перекладачам доводиться знаходити вирази або обороти мови, які мають схоже ідіоматичне значення в цільовій мові.

- Культурні контексти: Сленгові вирази часто пов'язані з певними культурними контекстами або групами людей. Перекладачам необхідно враховувати ці контексти, щоб забезпечити зрозумілість і відтворення відповідного стилю мови.

Для успішного субтитрування сленгових виразів важливо мати розуміння мови, культури та контексту фільму. Перекладачі повинні бути творчими й гнучкими, шукати кращі способи передачі емоцій та інтонацій через використання відповідних сленгових виразів, що адаптовані до цільової мови. Культурний контекст має великий вплив на переклад фільмів. Кожна культура має свої унікальні особливості, нюанси та специфічні вирази, які варто враховувати під час перекладу. Особливості культурного контексту можуть включати:

- Ідіоми та культурні вирази: Багато фраз та виразів мають ідіоматичне значення, яке може бути унікальним для певної культури. Перекладач повинен вирішити, чи залишити ці вирази без змін, чи адаптувати їх до культурних особливостей цільової аудиторії.

- Гумор та жарти: Гумор може мати сильну залежність від культурного контексту. Жарти, гумористичні ситуації та іронія можуть бути специфічними для певної культури і можуть потребувати адаптації, щоб бути зрозумілими і смішними для цільової аудиторії.

- Соціокультурні нюанси: Культурні норми, цінності, традиції та інші соціокультурні аспекти можуть впливати на сприйняття фільму. Перекладач повинен враховувати ці нюанси та адаптувати переклад, щоб він був зрозумілим і зберігав культурну автентичність.

Необхідність адаптації перекладу під культурні особливості цільової аудиторії виникає з метою забезпечити максимальне розуміння та сприйняття фільму. Аудиторія повинна легко сприймати діалоги, емоції, гумор та інші аспекти фільму, адже це допомагає поглибити їх зв'язок з фільмом та зберегти його автентичність. Адаптація перекладу до культурних особливостей дозволяє створити більш вдалу та насичену досвідом перегляду фільму для цільової аудиторії.

Обидва методи, субтитрування і дубляж, мають свої переваги та недоліки з точки зору сприйняття фільмів аудиторією. Субтитрування зберігає оригінальну мову та дозволяє аудиторії чути оригінальні голоси акторів, зберігаючи їх емоції та інтонації. Водночас, воно може вимагати більшої уваги та швидкості читання, що може становити проблему для деяких глядачів. Дубляж, з іншого боку, дозволяє аудиторії сприймати фільм на своїй рідній мові без необхідності читання субтитрів. Голоси дубляжних акторів можуть бути адаптовані під культурні особливості цільової аудиторії, що поліпшує їх сприйняття та зберігає автентичність фільму. Проте, дубляж може призводити до втрати оригінальності голосу акторів та емоцій, а також до несинхронізованості з рухами губ та звуковими ефектами. При виборі методу перекладу для фільму варто враховувати його контекст, цільову аудиторію та особливості. Якщо фільм має значний акцент на мові та голосі акторів, то субтитрування може бути більш ефективним, забезпечуючи збереження автентичності оригіналу. У разі, коли фільм орієнтований на широку міжнародну аудиторію, дубляж може бути більш популярним варіантом для забезпечення максимального сприйняття та зрозуміння. Важливо також враховувати особливості фільму, його жанр, гумористичні елементи та інші нюанси, які можуть бути складні для перекладу. Рекомендується співпрацювати з досвідченими перекладачами та озвучувальними студіями, які можуть забезпечити якісний переклад та дубляж, враховуючи усі особливості фільму та цільової аудиторії.

2.2. Переклад сленгу у фільмі "The Social Network"

Фільм "The Social Network" 2010 року пропонує цікавий матеріал для дослідження сленгових виразів, які використовуються в американському кінематографії. Використання сленгу додає реалізму та автентичності діалогам персонажів, а також допомагає показати їхні характери, соціальний статус та взаємини.

Дослідження сленгових виразів у фільмі "The Social Network" може виявитися цікавим з кількох причин:

- **Виразовий стиль:** Сленгові вирази додають фільму особливий стиль та виразність. Вони можуть передати настрій та емоції персонажів, а також показати їхню молодіжну культуру та специфіку.

- **Культурні особливості:** Фільм "The Social Network" розглядає становлення соціальної мережі «Фейсбук» (*Facebook*) в американському суспільстві. Тому сленгові вирази, що використовуються персонажами, можуть бути унікальними для американської мови та культури. Вивчення цих виразів дозволяє краще зрозуміти контекст та атмосферу фільму.

- **Перекладцькі виклики:** Переклад сленгових виразів з англійської на українську мову може бути складним завданням через культурні й лінгвістичні відмінності. Дослідження способів перекладу цих виразів дозволяє виявити виклики та знайти ефективні шляхи передачі їхнього значення та вираження українському глядачеві.

У фільмі "Соціальна мережа" під час проведення дослідження нами було виявлено приблизно 30 сленгових фраз та виразів, які були перекладені способом субтитрування. Результат, що пов'язаний з аналізом, показав, що в субтитрах використовували п'ять стратегій перекладу Бейкера. Загальна кількість даних представлена в Таблиці 1.

№	Стратегія перекладу	Загальна к-ть
1	Калькування	5
2	Культурна заміна (пошук еквіваленту у вихідній мові)	6
3	Метод вилучення	2
4	Переклад за допомогою вилучення	5
5	Переклад за допомогою парафрази	5
Всього		24

Таб.1
Статистика виявленого нами сленгу в цьому фільмі.

2.2.1 Калькування

У фільмі "Соціальна мережа" є кілька сленгових слів та виразів, які були перекладені способом калькування, тобто безпосередньою транслітерацією чи перенесенням сленгового виразу з однієї мови до іншої. Ось деякі приклади:

1. **Bro – Бро** (Семантичний аспект: "bro" є скороченням від "brother" і використовується для позначення братнього стосунку, дружби та взаєморозуміння між людьми. Український еквівалент "бро" також має семантику братнього стосунку, може вживатися для позначення друга чи товариша. Вживання в різних контекстах: Слово "bro" може мати різні нюанси вживання, такі як нейтральний, колоритний, доброзичливий або іронічний. При перекладі важливо враховувати контекст, в якому вживається слово, та відтворити відповідний тон чи виразність українською мовою).
2. **Cool – Кул** (У цьому випадку була збережена фонетична близькість між оригінальним і перекладеним словом. Такий спосіб перекладу був використаний для збереження оригінального звучання та стилю сленгового виразу. Українська мова не має прямого еквіваленту слова "cool" з таким самим значенням та широким спектром вживання. Тому перекладачі використали транслітерацію "кул" для передачі загального відчуття стилю, новизни, позитивного та впевненого настрою, яке зазвичай асоціюється зі словом "cool").
3. **Startup – Стартап** (Переклад слова "startup" як "стартап" є прикладом запозичення англійського терміну в українську мову. У сфері бізнесу та технологій термін "стартап" став загальноприйнятим і використовується для позначення молодих компаній або проектів, що розпочинають свою діяльність з інноваційною ідеєю або продуктом. Термін "стартап" в українській мові поступово став загальноновживаним і визнаним відповідником англійського слова "startup". Використання "стартап" дозволяє зберегти специфіку та значення

оригіналу, а також спрощує сприйняття терміна для українськомовних читачів або слухачів. Цей перекладацький вибір також відображає упорядковану тенденцію до використання технічних термінів без їх перекладу, що є типовим для сфери бізнесу, ІТ та стартапів. Використання української форми "стартап" допомагає забезпечити наочність і зрозумілість для українськомовної аудиторії, зважаючи на широке використання терміна в сучасному ІТ та бізнес-середовищі. Загалом, переклад "стартап" є частим варіантом для слова "startup" в українській мові, оскільки передає сутність та специфіку оригіналу і є розповсюдженим в бізнес-та технологічних колах).

4. **Troll – Троль** (У контексті фільму конкретний персонаж виступає як троль та виконує дії, характерні для тролінгу (тролінг у соціальних мережах), тож переклад "троль" чудово передає його роль і характер. Однак, слід враховувати, що це перекладацьке рішення може бути відчутним тільки у контексті самого фільму і може мати різні варіанти перекладу в інших контекстах. Слід звернути увагу на те, що це перекладацьке рішення може бути використане лише у випадках, коли аудиторія розуміє специфіку тролінгу та асоціює це поняття з відповідними діями в Інтернеті. Також варто враховувати контекст фільму, настрій сцени та особливості персонажа, щоб забезпечити належний переклад і передати його сутність українською мовою).

5. **Nerdy – Нердівський** (Переклад слова "nerd" у фільмі як "нердівський" може бути обґрунтований з декількох причин. Перше, цей переклад має на меті зберегти специфічний характер та конотацію слова "nerd", яке асоціюється з інтелектуальними, технічно обізнаними та соціально незграбними людьми. Друге, додавання суфікса "-ський" до слова "нерд" може наголосити на характерних рисах нерда, що відповідають українській мові. Перекладачі використовують такі прийоми для передачі специфіки сленгових термінів, як "нерд", українською мовою. В даному випадку, переклад "нердівський" передає поєднання інтелектуальної спритності та незграбності, які часто пов'язують з

цим терміном. Варто зазначити, що переклад сленгових слів та виразів є творчим процесом, і кожен перекладач має свої уявлення та підходи до передачі сутності оригінального тексту).

№	Сленгове слово\вираз	Приклад з оригінальних субтитрів	Переклад
1	Bro	"Hey bro, let's grab a drink later."	Привіт, бро, давай зустрінемося пізніше на каву.
2	Cool	"That's a really cool idea, man!"	Чуваче, ідея реально кул!
3	Startup	I'm talking about a startup	Я говорю про стартап.
4	Troll	Don't be such a troll.	Не будь таким троллем.
5	Nerdy	Stop writing your nerdy manifesto	Досить писати своє нердівське маніфесто

Статистика сленгу перекладеного калькуванням

2.2.2 Культурна заміна

У фільмі "Соціальна мережа" є декілька сленгових слів та виразів, які можна було перекласти способом культурної заміни. Цей підхід використовується для заміни сленгових виразів, які мають сильне культурне забарвлення, на еквівалентні вирази в українській мові. Ось деякі приклади:

1. **Dude** – **Чувак** (Переклад слова "dude" як "чувак" у фільмі може бути обґрунтований метою передати неформальність та невимушеність, які часто пов'язуються з цим терміном. "Чувак" є відповідним українським виразом, який використовується в неофіційному розмовному стилі для звернення до людини. Використання такого перекладу допомагає зберегти неофіційний тон та спонтанність оригінального виразу. Крім того, перекладачі часто використовують контекст та аналізують характер та особливості персонажів, щоб знайти найбільш вдалі еквіваленти для сленгових слів та виразів. У випадку з "dude", переклад "чувак"

може бути прийнятним, оскільки він передає невимушене спілкування та відносини між персонажами.)

2. **Party – Вечірка** (Переклад слова "party" як "вечірка" у фільмі може бути вибором перекладача з метою передати сенс та атмосферу оригінального тексту українською мовою. Ця стратегія перекладу базується на культурній заміні, коли замість точного перекладу слова використовується еквівалентний термін, який відповідає культурним нюансам та сприйняттю цільової аудиторії. Українською мовою термін "вечірка" широко використовується для позначення соціальних заходів, де люди збираються для веселоців, розваг та відпочинку. Це поняття відображає елементи святкування, музики, танців та загальної позитивної атмосфери, які часто асоціюються зі словом "party". Використання "вечірка" як перекладу "party" допомагає передати енергію та характер події, що відбувається в фільмі. Це дає українському глядачеві чітке уявлення про те, що відбувається на екрані, і відтворює дух та настрій оригінальної сцени).

3. **Nerd – Комп'ютерний маньяк** (Слово "nerd" оригінально має значення людини, яка захоплюється науковими, технічними або інтелектуальними справами, часто в сфері комп'ютерів та технологій. У англомовному світі "nerd" часто використовується для опису особи з високою експертизою в комп'ютерних справах, інформації або програмуванні. Переклад "комп'ютерний маньяк" є обраною стратегією перекладу для передачі сенсу та контексту слова "nerd" українською мовою. В даному випадку, перекладач забажав використати вираз, який має відтінок інтенсивності та активності в контексті комп'ютерних справ. "Маньяк" може вказувати на захопленість та пристрасть до комп'ютерних технологій.

4. **Crazy – Неймовірно** (Слово "crazy" у своєму оригінальному значенні означає "божевільний", "дивакуватий", "екстремальний" або "безумний" та використовується для опису нестандартних, незвичайних або нездорових дій, поведінки або ситуацій. Переклад "неймовірно" може використовуватися для підкреслення незвичайності та

видовищності конкретної ситуації у фільмі для підкреслення особливої атмосфери та характеру подій, що відбуваються).

5. Freak out – Впасти у паніку/збожеволіти (Словосполучення "freak out" означає вираження сильних емоцій, які можуть бути пов'язані зі страхом, панікою, хвилюванням, роздратуванням або нездатністю контролювати свої почуття. Це вираз може використовуватися, коли когось надто шокує або переповнює якась подія або ситуація. Переклад "впасти у паніку" або "збожеволіти" відображає інтенсивність емоцій та показує, що персонажі втрачають контроль над собою і реагують дуже сильно на щось неприємне або шокуюче. Цей переклад старається передати напруженість і драматичність ситуації, коли персонажі втрачають звичний раціональний підхід і реагують емоційно. Варто зазначити, що вибір конкретного перекладу залежить від кінотексту, настрою сцени, характеру персонажів та загального стилю фільму. Перекладач враховує ці аспекти, а також свої професійні знання та творчість, щоб забезпечити максимально точний і виразний переклад).

6. Goddamn – клятий (Goddamn є вульгарним англійським виразом, який використовується для вираження роздратування, обурення або негативного ставлення до чогось. Переклад "клятий" відображає негативний відтінок і силою мови передає відчуття обурення або незадоволення. Такий переклад створює відповідну атмосферу і передає тонкі відтінки емоцій, які могли бути присутні в оригінальному контексті. Варто зазначити, що переклади сленгових слів та нецензурної лексики залежать від культурних нюансів, мовних традицій і контекстуальних обмежень).

У цих випадках, переклад здійснюється шляхом заміни сленгових виразів на більш загальнозживані та культурно прийняті терміни, що більш відповідають українській мові. Такий підхід допомагає зберегти сенс і зміст оригінального висловлювання, але адаптує його до культурних особливостей української аудиторії.

№	Сленгове слово\вираз	Приклад з оригінальних субтитрів	Переклад
1	Dude	Dude, you won't believe what just happened!	Чувак, ти не повіриш, що тільки що сталося!
2	Party	Are you going to the party tonight?	Ти йдеш на вечірку сьогодні ввечері?
3	Nerd	He's a brilliant programmer but a bit of a nerd.	Він геніальний програміст, але трохи змахує на комп'ютерного маньяка
4	Crazy	That's a crazy idea!	Це неймовірна ідея!
5	Freak out	Don't freak out, but we have a problem./ She totally freaked out when she saw the news.	Не панікуй, але у нас проблема./ Вона повністю збожеволіла, коли побачила новини
6	Goddamn	That goddamn computer crashed again!/ I can't believe he did that, what a goddamn idiot!	Цей клятий комп'ютер знову впав! / Не можу повірити, що він зробив це, який же клятий дурень!

Статистика сленгу перекладеного культурною заміною

2.2.3 Метод вилучення

Більше того, були визначені сленгові слова та фрази, які були перекладені методом вилучення, наприклад у фразі:

"You stole our whole goddamn idea", що у перекладі: *"Ти вкрав всю нашу ідею"*.

Вилучення слова "goddamn" може бути обумовлено декількома факторами:

- **Культурні обмеження:** Слово "goddamn" є нецензурним та має релігійне походження. У деяких культурах, особливо в перекладах для широкої аудиторії, така лексика може бути виключена або замінена більш прийнятним виразом, щоб уникнути образливості чи протиріччя зі змістом фільму.

- **Стилістичні або контекстуальні відмінності:** Українська мова має свою специфіку та стилістичні особливості. Залежно від контексту, а також мети та стилю перекладу, перекладач може вирішити виключити нецензурну лексику для

забезпечення більш прийняттого перекладу, зберігаючи при цьому основний зміст та емоційну силу оригінального висловлювання.

- **Фактор цільової аудиторії:** При перекладі фільму розглядається цільова аудиторія, для якої він призначений. Якщо це широка аудиторія, може бути зроблено зусилля для збереження загальної прийнятності та уникнення образливих або непристойних висловів.

Також вилучення є у перекладі фрази "*Congratulations, dude*". В субтитрах слово "*dude*" ("чувак") не перекладається. Можливо, на думку автора, слова «*Congratulations*» (*Вітаю*) було достатньо, аби передати думку героя фільму. Хоча "*dude*" – сленгізм, який зустрічався у фільмі декілька разів і був також перекладений як «*приятель*». Існує кілька можливих причин, чому слово "*dude*" ("чувак") може бути вилучене під час перекладу речення "*Congratulations, dude*" в субтитрах:

- **Контекстуальна адаптація:** У деяких випадках, при перекладі фрази, підкреслюється контекстуальна адаптація. Якщо слово "*dude*" не має великого значення для змісту або не передає ключову інформацію, перекладач може вирішити вилучити його, щоб зосередитися на основному змісті речення.

- **Локалізація:** У деяких випадках, під час перекладу фраз може застосовуватися локалізація, коли підбираються більш відповідні та зрозумілі вирази для місцевої аудиторії. Таким чином, слово "*dude*" може бути вилучене, оскільки українські аудиторії можуть більше сприймати інші вирази, що відповідають конкретній ситуації.

- **Стилістичний вибір:** Коли перекладач вирішує, що перекладити слово "*dude*" як "чувак" не передає належний стиль чи емоційний зміст сцени, вилучення слова може бути стратегічним рішенням для збереження атмосфери та емоційної нюансованості діалогу.

№	Сленгове слово\вираз	Приклад з оригінальних субтитрів	Переклад
1	Goddamn	You stole our whole goddamn idea	Ти вкрав усю нашу ідею

2	Dude	Congratulations, dude!	Вітаю!
---	------	------------------------	--------

Статистика сленгу перекладеного методом вилучення

2.2.4 Переклад за допомогою парафрази

У фільмі "Соціальна мережа" з 2010 року є кілька сленгових слів та виразів, які можна було перекласти за допомогою парафрази, тобто заміни їх близькими за значенням та стилістикою виразами. Ось декілька прикладів:

1. **"Hotshot programmer"** (крутий програміст) – перекладено як **"талановитий програміст"** (Такий перекладацький вибір зумовлений декількома причинами: 1) Конкретність: вираз "талановитий програміст" передає основну ідею "hotshot programmer" – людина є дуже вправним і висококваліфікованим програмістом. При цьому "талановитий" виражає природні здібності, а "програміст" – професійну спеціалізацію. 2) Культурний контекст: перекладач використав зрозумілі та відповідні локальному контексту вирази, щоб забезпечити краще сприйняття аудиторією. Вираз "талановитий програміст" ближчий українській аудиторії, аніж "гарячий програміст").

2. **"Party animal"** - перекладено як **"фанат вечірок"** (Вираз "фанат вечірок" передає основну ідею "party animal" – людина, яка дуже любить та активно бере участь у вечірках. Використання терміна "фанат" вказує на ступінь захопленості та інтенсивність участі в розважальних заходах. Перекладач обрав вираз, який більше відповідає українським культурним реаліям та сприймається аудиторією).

3. **"Screw around with code"** (покрутити код) – перекладено як **"маніпулювання кодом"** (Переклад сленгового виразу "screw around with code" як "маніпулювання кодом" може бути обґрунтованим наступними причинами: 1) Семантика: Вираз "screw around with code" означає недбале, несистематичне, часто експериментальне або неофіційне втручання або зміни в коді. Переклад "маніпулювання кодом" передає цю ідею, вказуючи на дії, які можуть бути неконтрольованими або недоцільними. 2) Технічна точність: У технічному контексті, коли йдеться про програмування або

роботу з кодом, переклад "маніпулювання кодом" може бути більш точним і простим для розуміння. 3) Контекст фільму: Залежно від жанру фільму та характеру персонажів, перекладач може вибирати терміни, які краще вписуються у контекст і комунікативні потреби сценарію. "Маніпулювання кодом" може бути більш зрозумілим і відповідним для аудиторії, що не є експертами в технічних деталях програмування).

4. **"Creep"** (дивак) – перекладено як **"моторошний тип"** (У даному контексті, слово "creep" вжите з відтінком негативного враження, що описує особу, яка викликає неприємні відчуття, недовіру або відразу. Таким чином, переклад "Моторошний тип" передає цей негативний відтінок та описує особу, яка викликає незручність або неприємні почуття. У фільмі Sean Parker використав слово "creep" для опису Марка Цукерберга, ймовірно, з метою висловити свою негативну оцінку або враження про нього

5. **Tech-savvy** (орієнтований на технології) – перекладено як **«технологічно підкований»** (Перекладач врахував семантичне співпадіння: Вираз "tech-savvy" означає бути обізнаним, експертним або вправним у використанні технологій. Переклад "технологічно підкований" передає той самий сенс та виражає розуміння технологій та їх використання. Також був підібраний адекватний термін, адже українська мова може мати свої власні терміни для вираження певних концепцій, і у даному випадку "технологічно підкований" є чудовою парафразою для "tech-savvy").

Переклад за допомогою парафрази дозволив замінити сленгові вирази на більш загальноновживані та зрозумілі терміни, що більш відповідають українській мові.

№	Сленгове слово\вираз	Приклад з оригінальних субтитрів	Переклад
1	Hotshot programmer	He's a hotshot programmer	Він - талановитий програміст
2	Party animal	Sean's a bit of a party animal	Шон - справжній фанат вечірок

3	Screw around with code	"They're arresting me?" "Yes." "For what?" "For screwing around with the code and making the entire company vulnerable to lawsuits for intellectual property theft."	"Мене арештують?" "Так." "За що?" "За маніпулювання кодом і створення загрози для всієї компанії у судових позовах за крадіжку інтелектуальної власності."
4	Creep	Sean Parker (about Mark Zuckerberg): "He's the biggest creep I've ever met."	Шон Паркер (про Марка Цукерберга): "Він найбільший моторошний тип, якого я коли-небудь зустрічав."
5	Tech-savvy	He's a very tech-savvy guy, a coder	Він дуже технологічно підкований хлопець, програміст.

Статистика сленгу перекладеного парафразою

Отже, під час перекладу сленгу у фільмі "Соціальна мережа" було використано різні перекладацькі стратегії. Зокрема, було використано переклад парафразою, де слова та вирази замінювалися близькими за значенням виразами українською мовою. Також використовувалася стратегія калькування, де слова транслітерувалися або перекладалися буквально. Крім того, спостерігалось використання культурної заміни, де вирази сленгу були замінені на еквівалентні вирази, які були більш зрозумілі українському глядачеві.

ВИСНОВКИ

У ході даного дослідження було дано визначення терміну «сленг», виявлено його особливості та властивості, визначено особливості американського сленгу зокрема. Також були вивчені способи перекладу сленгу та виявлено особливості перекладу в кінематографі.

Разом з тим, були проаналізовані способи перекладу сленгу в кінофільмі "The Social Network" і виконаний порівняльний аналіз оригіналу і українського дубляжу для виявлення стратегій перекладу сленгу. Моїм головним завданням було виявлення

найбільш продуктивних перекладацьких трансформацій, які беруть участь у передачі сленгу.

Основна функція сленгу полягає в тому, що мова стає більш жвавою, експресивною та образною. Також сленг є таким собі «ідентифікатором», що вказує на вікову, соціальну, культурну або професійну приналежність мовця.

У дослідженні було використано кілька методів, таких як збір та аналіз літературних джерел, опис методів перекладу сленгу, а також аналіз перекладу сленгу у фільмі "Соціальна мережа". Дослідження виявило, що переклад сленгу є складним завданням, оскільки він має свої особливості та нюанси, які важко передати мовою перекладу.

Було систематично досліджено різні перекладацькі стратегії, використовані при перекладі сленгу у фільмі, такі як калькування, культурна заміна, метод вилучення та парафраза.

- Калькування використовується для перекладу сленгових виразів шляхом дослівного перенесення їх структури або форми на мову перекладу.
- Культурна заміна передбачає заміну сленгових виразів мовною формою, яка більш відповідає культурі та реаліям мови перекладу.
- Метод вилучення використовується, коли сленговий вираз повністю виключається з перекладу, оскільки його значення чи сенс не можуть бути адекватно передані у мову перекладу.
- Парафраза включає переформулювання сленгового виразу у більш загальну або стандартну мову, зберігаючи сенс та експресивність.

Ця робота має наукову новизну, оскільки вона розширює знання про переклад сленгу в кіноіндустрії. Вона пропонує систематичний підхід до аналізу та класифікації перекладацьких стратегій, що може бути використано для подальших досліджень у галузі перекладознавства та фільмової локалізації.

Загальний висновок полягає у тому, що переклад сленгових виразів у фільмах є складним завданням, яке вимагає розуміння контексту, нюансів мови та культурних особливостей. Дослідження сленгу та його перекладу є важливим напрямом у

сучасному перекладознавстві, що сприяє кращому розумінню та сприйняттю фільмів різними аудиторіями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Армстронг. Дейвід. Фразеологізми англійської мови. Київ: Видавництво Видавничо-поліграфічного центру "Київський університет", 2018.
2. Базылева, О.В. (2012). Особливості перекладу англомовного сленгу на українську мову. Вісник Черкаського університету, Серія: Філологічні науки, (265), 106-111.
3. Балюк, С. (2011). Арготизми в сучасній українській мові. Київ: Видавничий дім "КМ Академія".
4. Бейкер, Мона. Лінгвістичний атлас сучасного англійського сленгу. Київ: Видавництво КМ Академія, 2018.
5. Волошин, Ю. К. Загальний американський сленг: зміст, деривація і функція. Лінгвокультурологічний аспект: дис. д-ра. філол. наук [Текст] / Ю. К. Волошин.
6. Горшкова В. Є. Переклад у кіно [Текст] 2006 р. - 278 с.
7. Дабагян, Тетяна. Англомовний жаргон. Київ: Видавництво КМ Академія, 2015.
8. Дубінська, Л. (2005). Молодіжна мова: становлення, функціонування, розвиток. Київ: Видавничий дім "КМ Академія".
9. Журавльова, Ю.А. (2009). Сленг як одиниця комунікації. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологія, (51), 147-151.
10. Карасик, В. (2002). Портрет мови як соціального явища. Київ: Дух і Літера.
11. Карпенко, О.І. (2016). Словничок англомовного студентського сленгу (на матеріалі фільмів). Молодий вчений, (2.2), 109-113.
12. Касьянова, О. (2017). Словник сучасного англійського жаргону та неологізмів. Київ: Дім Едельвейс.
13. Коломієць, Л. (2013). Лінгвістична культурологія: підручник. Київ: Академічний проект.
14. Комісаров В. Н. Проблема інтерференції в теорії перекладу. Проблема інтерференції при перекладі: збірка статей (1989); Комісаров В. Н. Теорія перекладу (лінгвістичні аспекти) (1990) –

15. Концевич, А. (2010). Мова як феномен культури. Київ: Наукова думка.
16. Лещенко, Л.В. (2018). Трансформація сленгових одиниць української мови в американському медійному просторі. Філологічні студії: Міжвузівський збірник наукових праць, (17), 134-141.
17. Лотоцька, І.В. (2014). Мова молодіжного сленгу в Україні: соціокультурний аспект. Мовознавство, (5), 73-80.
18. Мова і стиль. Збірник наукових праць. (Вип. 5). Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
19. Ніл, Роберт. Аналіз перекладу: теорія, методологія, практика. Київ: Видавництво ДУХ і Літера, 2017.
20. Пакош, Михайло. Фільмова локалізація: проблеми та перспективи. Київ: Видавництво Видавничо-поліграфічного центру "Київський університет", 2019.
21. Пашкевич, А. (2010). Комунікативні стратегії молодіжного сленгу в українській мові. Філологічні науки: проблеми теорії та практики, (10), 111-115.
22. Потятиник У. О. Соціолінгвістичні та прагмастилістичні аспекти функціонування сленгової лексики (на матеріалах періодики США) : автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.04 / Потятиник У. О. – Львів, 2003. – 246 с.
23. Рецкер, Я. И. Теория перевода и переводческая практика [Текст] / Я. И. Рецкер. – М.: ИМО, 2010. – 132 с.
24. Семенченко, Т.А. (2013). Сленг української мови: структурно-функціональний аспект. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна», (51), 134-139.
25. Солодуха, Віктор. Теорія і практика англійського перекладу. Київ: Видавництво КМ Академія, 2014.
26. Філіппова, Наталія. Основи теорії перекладу. Київ: Видавництво КМ Академія, 2016.
27. Харламова О. М. Переклад англійського арготичного сленгу на українську мову: лінгвокогнітивний аспект // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки. – 2018. – Вип. 2 (91). – С. 95-98.

- 28.Хаткіна, Марія. Переклад англомовних фільмів: теорія і практика. Київ: Видавництво ДУХ і Літера, 2020.
- 29.Чайлд Л. Пастка [Текст] / Л. Чайлд. - М.: Ексмо, 2009. - 480 с.
- 30.Чернова, Тетяна. Технології фільмової локалізації. Київ: Видавництво Видавничо-поліграфічного центру "Київський університет", 2017.
- 31.Baker, M. (1992). In *Other Words: A Coursebook on Translation*. Routledge.
- 32.Bassnett, S., & Lefevere, A. (Eds.). (1998). *Constructing Cultures: Essays on Literary Translation*. Multilingual Matters.
- 33.Cambridge Dictionary, [електронний ресурс]
- 34.Hatim, B., & Munday, J. (2004). *Translation: An Advanced Resource Book*. Routledge.
- 35.Munday, J. (2008). *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. Routledge.
- 36.Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. Prentice Hall.
- 37.Nida, E. A., & Taber, C. R. (1982). *The Theory and Practice of Translation*. Brill.
- 38.Partridge, E. *Slang: Today and Yesterday* [Текст]/ Eric Partridge. – Prineville: Bonanza, 1971. – 486 p.
- 39.Пум, А. (2010). *Exploring Translation Theories*. Routledge.
- 40.Shuttleworth, M., & Cowie, M. (1997). *Dictionary of Translation Studies*. Routledge.
- 41.Snell-Hornby, M. (2006). *The Turns of Translation Studies: New Paradigms or Shifting Viewpoints?* John Benjamins Publishing.
- 42.The Social Network, [електронний ресурс] -- режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/The_Social_Network
- 43.Venuti, L. (1995). *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. Routledge.

SUMMARY

The translation of slang poses unique challenges in contemporary cinema, requiring translators to navigate linguistic, cultural, and contextual complexities. This research paper explores the intricacies of translating slang in the context of modern filmmaking, with a specific focus on the American film "The Social Network" (2010). The film serves as a compelling case study to examine the significance of slang expressions, their cultural connotations, and the strategies employed to effectively convey their meaning to the target audience.

Slang is an integral part of language that reflects social dynamics, youth culture, and specific subcultures. In the realm of cinema, slang plays a crucial role in character development, establishing authenticity, and capturing the essence of contemporary settings. However, translating slang poses challenges due to its ever-evolving nature, cultural nuances, and the need to strike a balance between fidelity to the source language and comprehensibility in the target language.

"The Social Network" is a captivating film that delves into the world of technology, entrepreneurship, and the social media revolution. Through an in-depth analysis of this film, we aim to explore the peculiarities of translating slang within its narrative, unraveling the intricacies of linguistic expressions that contribute to the film's overall impact. By examining the film's use of slang, we can gain valuable insights into the challenges faced by translators and the strategies employed to convey slang expressions effectively. This research paper seeks to shed light on the importance of preserving the authenticity and cultural relevance of slang in film translation. By analyzing the specific slang terms used in "The Social Network" and their impact on audience perception, we can better understand the role of accurate translation in maintaining the intended emotional depth, humor, and cultural nuances of slang expressions. Furthermore, this paper aims to provide practical recommendations for translators and filmmakers when dealing with slang in the context of contemporary cinema. By exploring translation strategies, including adaptation, substitution, and cultural equivalence, we can offer insights into effective approaches that capture the essence of slang while ensuring audience comprehension and engagement.

The main part of this study revolves around the topic of translating slang in contemporary cinema, with a specific focus on the American film "The Social Network" (2010). The aim is to explore the particularities involved in translating slang expressions and their impact on the overall translation of the film.

Firstly, the study delves into the challenges faced by translators when dealing with slang in film translation. Slang is known for its informality, cultural nuances, and rapid evolution, making it a complex linguistic element to render accurately in another language. Translators must navigate the fine line between preserving the original meaning and ensuring that the target audience comprehends and connects with the slang expressions.

Next, the study examines the strategies employed by translators to tackle the translation of slang. One common approach is finding equivalent expressions in the target language that convey the same meaning, tone, and cultural connotations. For instance, in the film "The Social Network," the slang term "hotshot programmer" is translated as "талановитий програміст" in the Ukrainian subtitles, emphasizing the talent and expertise associated with the original term.

A systematic exploration was conducted on various translation strategies employed when translating slang in films, including the use of equivalent words or phrases, paraphrasing, description, omission and adaptation. The selection of equivalent words or phrases involves finding words or phrases in the target language that closely match the meaning of the slang expression. Paraphrasing entails changing the form of expression while preserving the intended meaning and expressive quality. Description entails providing a detailed explanation of the meaning of the slang expression using more general language. Adaptation involves modifying the slang expression in a way that makes it understandable and acceptable in the target language. The method of omission involves intentionally leaving out or omitting certain slang expressions or phrases in the translation. This approach is often used when the slang is highly culture-specific, offensive, or when it may not be appropriate or comprehensible in the target language or cultural context.

Additionally, the study explores the role of cultural adaptation in translating slang. Cultural references embedded within slang expressions can be challenging to translate directly, as they may not have a direct counterpart in the target language. Translators must consider the cultural context of both the source and target languages to ensure the translated slang remains authentic and relatable to the target audience.

Furthermore, the study highlights the importance of maintaining the overall flow and rhythm of the dialogue in the target language. Slang often carries a specific cadence and rhythm that contributes to the characterization and atmosphere of a film. Translators must ensure that the translated slang expressions maintain this rhythm while preserving their intended meaning.

In conclusion, this study has examined the specificities of translating slang in contemporary cinema, focusing on the American film "The Social Network" (2010). The analysis has revealed the challenges faced by translators when dealing with slang expressions and their impact on the overall translation of the film.

Translating slang requires a delicate balance between preserving the original meaning and ensuring the target audience understands and connects with the expressions. Translators employ various strategies, such as finding equivalent expressions in the target language, to convey the intended meaning, tone, and cultural connotations of the slang. The study emphasizes the importance of cultural adaptation, considering the cultural context of both the source and target languages, to maintain authenticity and reliability.

Furthermore, maintaining the rhythm and flow of the dialogue in the target language is crucial in translating slang effectively. Slang contributes to the characterization and atmosphere of a film, and translators must ensure that the translated slang expressions capture the intended cadence and rhythm.

The findings of this study highlight the complexity of translating slang and the significance of linguistic fluency, cultural knowledge, and creativity in achieving accurate and impactful translations. Understanding the nuances of slang translation enhances the quality of film localization, enabling the target audience to fully comprehend and appreciate the original intention of the dialogue.

Overall, this study provides valuable insights into the intricacies of translating slang in contemporary cinema, using "The Social Network" as a case study. It serves as a resource for translators and practitioners in the field, offering guidance and considerations when faced

with similar translation challenges. By recognizing and addressing the particularities of slang, translators can deliver high-quality translations that resonate with the target audience and preserve the artistic and linguistic integrity of the original film.